

FHille-ohjelman keskeiset sisällöt

FHille-materiaalit

Kenelle FHille?

F – familjen/perhe
 H – hemma/kotona
 i – interaktion/
 vuorovaikutus

I – lek/leikki

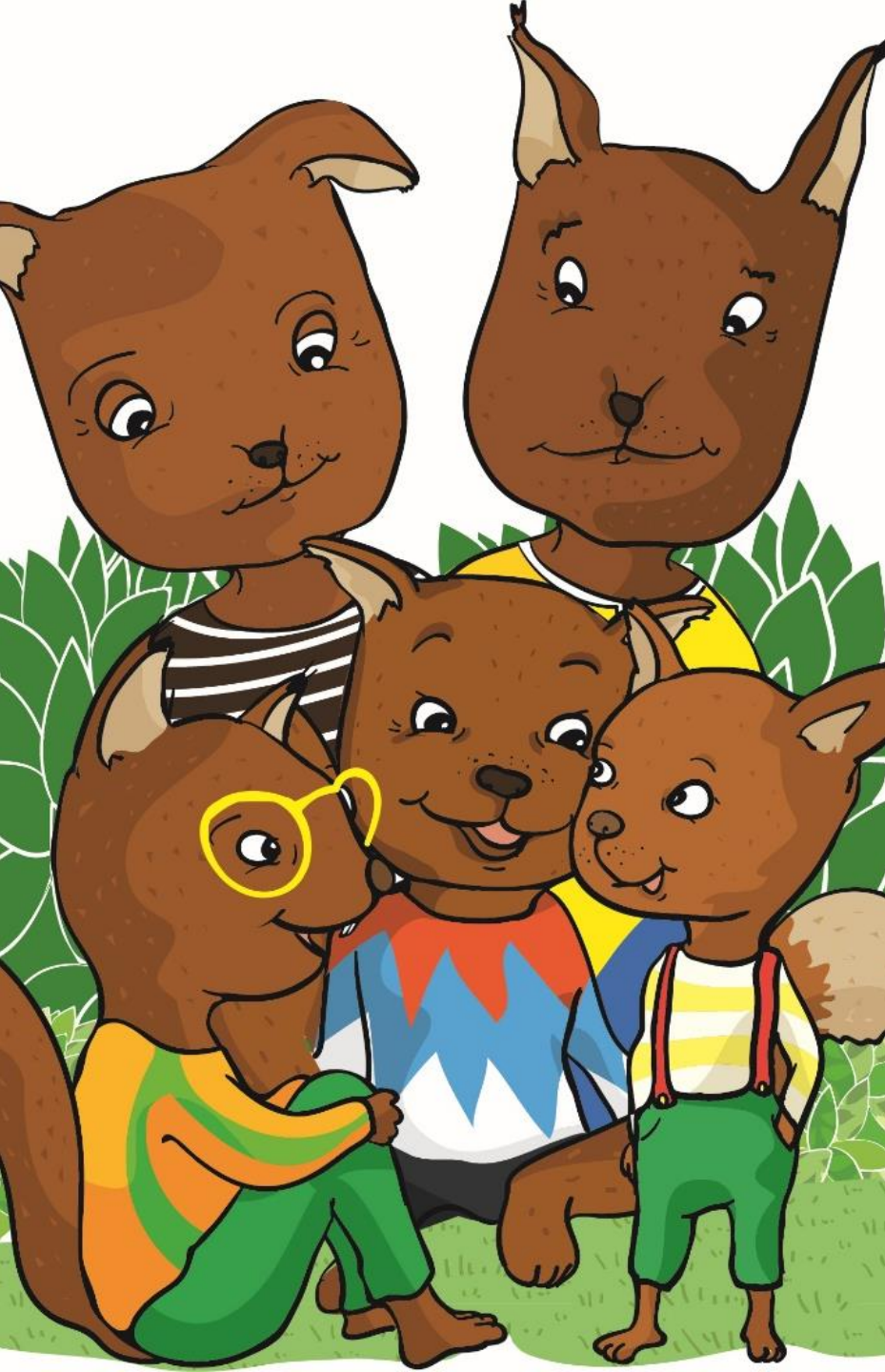
I- lärande/oppiminen

e – empowerment/
 voimaantuminen

Perheille jotka
 ”tarvitsevat hiukan
 enemmän saadakseen
 riittävästi”.

Mikä FHille?

Ohjelma lapsiperheille, jonka tavoitteena on

- **lapsen kehityksen ja oppimisedellytysten vahvistaminen.**
  - positiivinen minäkuva ja vahva itsetunto
  - kielen kehitys, sosiaaliset taidot, tunnetaidot, tiedolliset taidot, itsesäätelytaidot.
- **vanhemmuuden tukeminen.**
  - **vanhempi voimavaraksi** sekä lapsen elämässä yleensä että lapsen oppimisen tukemisessa.

Lähtökohtia

”Rikas sosiaalinen ja kielellinen ympäristö sekä turvalliset kiintymyssuhteet muokkaavat maaperää, jolle kaikkien ihmisenä olemisen taitojen perusta rakentuu.”
(Sainio, Pajulahti, Sajaniemi)

- Vanhempien **osallisuuden, kannustavan kotiympäristön ja leikin** kautta ohjelma luo mahdollisuuden

lapsen ja vanhemman **positiivisen, turvallisen** kiintymyssuhteen **luomiseen tai vahvistamiseen.**

Toimintaperiaatteet ja sisällöt

Osallistu-
minen
vapaa-
ehtoista

Materiaali
ilmaista,
(kirjat
lainaksi)

Sisältöä
10 viikkoa
1 teema/
viikko

Oppimisen
alueet
(VASU)
huomioitu

• Sisällöt tukevat mm:

- Vanhemman ja lapsen vuorovaikutusta
- Kielellistä kehitystä
- Itsesäätelytaitoja
- Liikunnan iloa, kehonhallintaa ja –tuntemusta
- ”Ruokailoa”, maistelua
- Kulttuurin, ympäristön ja luonnon tuntemusta ja vaalimista
- Luovaa toimintaa eri muodoissa

Pedagogisen toiminnan viitekehys (VASU 2022)

Lapsen näkökulmasta: hauskaa leikkiä ja yhdessäoloa vanhemman kanssa.

Vanhemman näkökulmasta: lapsen kanssa, ei lapsen puolesta, eteen

KUINKA lapseni opettelee, kokee, toimii, osallistuu, leikkii, liikkuu, tutkii, ilmaisee

Keskeistä FHillessä

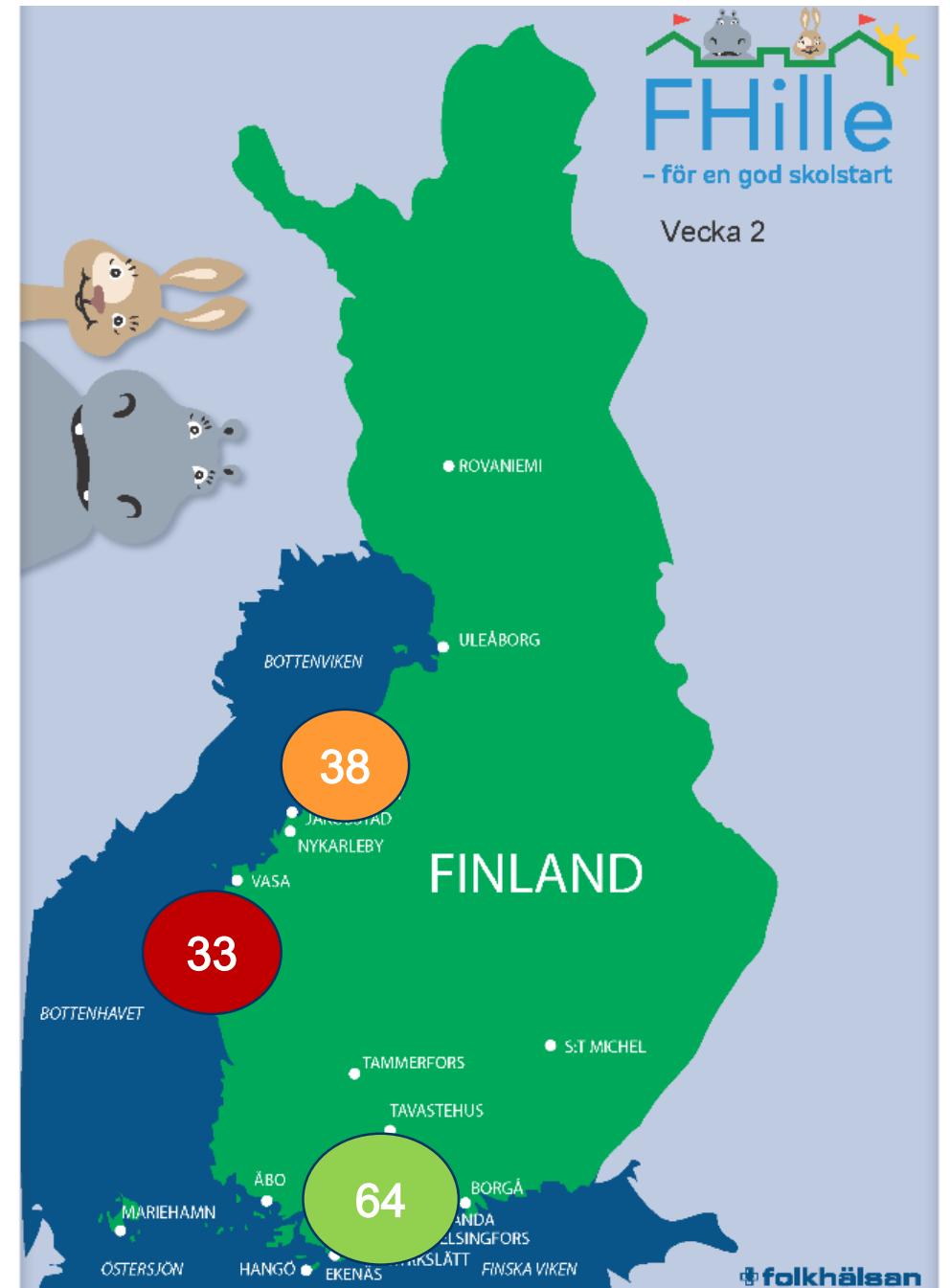
- Osallisuus, yhdessä tekeminen, leikki, ilo ja yhdessäolo – **ei suorittaminen.**
- Perheen **vuorovaikutuksen vahvistaminen.**
  - **leikki, hauska ja mielekäs yhdessä tekeminen**
  - **leikin ja oppimisen välinen yhteys**
  - **myönteiset (oppimis)kokemukset**
  - **mahdollisuuksien näkeminen, voimavarojen hyödyntäminen/käyttö.**
- **Helposti lähestyttävä, ymmärrettävä materiaali**

FHille
2014-2022
923
perhettä

FHille 2022- 2023

Kronopyy
Luoto
Pietarsaari
Pedersöre
Uusikarlepyy
Korsnäs
Kaskinen
Närpiö
Espoo
Helsinki
Hanko
Hyvinkää
Kaarina
Kirkkonummi
Lohja
Parainen

FHille pähkinänkuoressa

Materiaali:
10 vihkoa
lastenkirjoja
rekviisiittaa

FHille-
ohjaaja
vanhem-
man
tukena

Lapsi ja
vanhempi
leikkii ja oppii
yhdessä
kotona

Koordi-
naattori
ohjaajan
tukena

Ammatti-
lainen ja
lapsi/
lapset
leikkivät

Ammatti-
lainen
(leikkii)
ohjaa
vanhem-
paa ja
lasta

FHille-ohjaajan tai ammattilaisen rooli

Teemat, sisällöt

V. 1-3 Minä ja kehoni: kehonosat, aistit, vaatteet.

V. 4-6 Eläimet: kotieläimet, suom. metsän eläimet, villieläimet

V. 7-9 Minä ja perheeni: lapsi suhteessa perheeseen ja sukuun.

V. 10-12 Minä ja ystäväni: tunteiden tunnistaminen, niiden hallitseminen ja hauskaa yhdessä tekemistä.

V. 13-15 Tässä asun minä: koti, lähiympäristö, luonto.

V. 16-18 Sadut ja kertominen: kuunteleminen, kielen tuottaminen, itse kertominen.

V. 19-21 Kokkaan ja maistan: myönteisiä ruokakokemuksia, perheen ruokailutapoja, arkiruoka, juhlaruoka, herkut.

V. 22-24 Mielikuvitus: leikki, kuvitteleminen ja hauskaa yhdessä

V. 25-27 Kikkoja ja konsteja: tutkimista, kokeilua, oivaltamista

V. 28-30 Maailma ympärilläni: luonnon kunnioittaminen, sanastoa ja kokemuksia ja liittyen aikaan, vuodenaikoihin, säähän.

Yksi ohjelma – kolme materiaalia

Materiaaliin kuuluu

- 10 vihkoa
- Lisämateriaaleja
- Kuvatuki
- Lastenkirjoja
- Rekvisiittaa leikkeihin
- FHille-laatikko tarpeineen
- FHille-mappi lapselle
- FHille-mappi vanhemmille
- Materiaalilistat ohjaajille

FHille
– yhdessä leikkien ja oppien

VIIKOT 19-21
Teema: Kokkaan ja maistan

Mitä teema antaa lapsellesi

Illoisia kokemuksia ruokailuun ja ruokaan liittyen
Mahdollisuuksia itse laittaa ruokaa
Uusia sanoja ja käsitteitä

Viikko 29 - päivä 1
Raketti ja etana

Lukekaa kirja ja pohtikaa ajan käsitteitä.

Kysymyksiä kirjasta:

- ▶ Mikä vuodenaika kirjassa on? Mistä sen huomaa? Miltä muuta vuodenaikojasta tiedät?
- ▶ Niilo sanoo Hillelle ettei ehdi ulos leikkimään. Onko sinullakin ollut joskus hetkiä jolloin et ehdi tehdä jotakin? Kerro!
- ▶ Niilon Muhkurat paistuvat kymmenessä minuutissa. Mitä Niilo ja Hilla ehtivät tehdä sillä aikaa?
- ▶ Miltä Niilo, Hilla ja isä tuntuu kun odottavat muffinssien jäähtymistä? Meneekö se mielestäsi nopeasti vai hitaasti?
- ▶ Kuluuko aika mielestäsi hitaasti vai nopeasti, kun odotat jotakin?
- ▶ Miksi siltä mahtaa tuntua?

Tarvitsette

- ▶ kirjan Niilo leipoo
- ▶ kodin esineitä.

Tehdävää:

- ▶ Lukekaa kirja yhdessä ja juttelekaa lapsesi kanssa kysymysten pohjalta.
- ▶ Pohtikaa yhdessä, mikä kestää kauan ja mikä taas lyhyen aikaa, mikä liikkuu hitaasti ja mikä nopeasti.

Tee näin:

- ▶ Lukekaa kirja ja juttelekaa siitä kysymysten pohjalta.
- ▶ Keskustelkaa siitä, että asiat voivat tapahtua hitaasti tai nopeasti. Voitte myös jokin kestäisi kauan, kun taas joskus jokin tuntuu kestävän vain vähän aikaa. Miksi niin mahtaa olla? Kuuntele lastasi ja kerro myös omista kokemuksistasi.
- ▶ Lukekaa seuraavat sanat yksi kerrallaan ääneen ja pohtikaa, tuntuvatko sanat nopeilta vai hitailta: TO, JUNA, SEKUNTI, SALAMA, SETÄ, JUOSTA, RAKETTI, SYKSY, SAIPPUA, KUPLAT, SÄHKÖVATKAIN. Anna lapsesi selityksiä! Voit myös kertoa, mitä mieltä sinä olet. Onko muuta sanoja, jotka tuntuvat hitailta tai nopeilta?
- ▶ Seisätkä tuolla ja pudottakaa esineitä. Onko mahdollista nähdä, putouvatko ne nopeasti vai hitaasti? Voitte esimerkiksi kokeilla höyhenellä, palikalla, vessapaperilla, pehmeällä ja ilmapallolla.

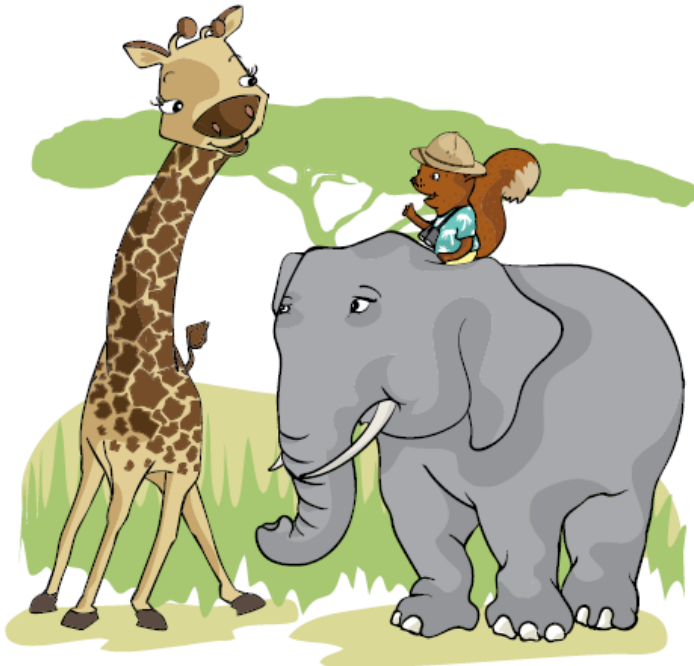
Lapsi oppii

- ▶ pysähtymään ja pohtimaan ajankulun tunteita
- ▶ ajan käsitteiden nopea ja hidas sisällön
- ▶ että on eri tapoja ajatella.

Halutessanne voitte kuunnella hidasta ja nopeaa musiikkia. Liikukaa ja hyppäkää musiikin mukana. Taputtakaa myös tahtia tai rammuttakaa rytmien mukaan. Voitte myös käyttää esimerkiksi mielen liikuttelua ja taputtelua. Pohtikaa yhdessä, miten huomaa musiikin olevan hidasta tai nopeaa.

Viikko 6

Tällä viikolla käsitellään villieläimiä.

Viikon kirja

Katjun suuri eläinkirja
(Liesbet Slegers)

Kaikki Katjun eläimet

Luette kirjan ja leikitte leikkiä, joka koskee eroavaisuuksia ja yhtäläisyyksiä.

Tarvitsette: kirjan Katjun suuri eläinkirja.

Eläinnoppa

Askartelette nopan ja pelaatte muistipeliä.

Tarvitsette: noppa-arkin, sakset.

Villieläimeni

Askartelette yhdessä eläimen.

Tarvitsette: kotoa löytyviä tarvikkeita, liimaa, sakset, liituja, lyijykynää tai vesivärejä.

Lisäksi: Kirjastokäynti

Käynte kirjastossa ja luette eläimistä kertovia kirjoja.

Tarvitsette: -

Viikon luvuvinkki:

Krokotiili hikoaa ja muita eläinrunoja, Tukaani puussa (Jukka Itkonen)
Varo krokotiilia! (Liisa Moroni)

Viikon liikuntavinkki:

Leikkikää Seuraa johtajaa leikkiä (yksi henkilö on johtaja ja muut seuraavat tai matkivat): voitte esimerkiksi kiemurrella eteenpäin lattialla, kävellä varpailla, hyppiä tasajalkaa, kontata nelin kontin, hyppiä yhdellä jalalla, "hihtää" käsin ja jaloin. Keksinä itse eri tapoja liikkua.

Viikko 6 - päivä 1

Kaikki Katjun eläimet

Tee näin:

- ▶ Katsokaa vihkon kuvaa ja miettikää, mitä villieläimillä tarkoitetaan. Lukekaa sitten kirja ja keskustelkaa sen herättämistä kysymyksistä.
- ▶ Ota esille eläinkuva-arkki. Siinä on Suomen metsäeläimiä sekä muiden maiden villieläimiä. Katsokaa kuvia yhdessä ja anna sitten lapsesi kertoa, mikä eläin kuuluu minnekin. Leikkikää sitten leikkiä, jossa valitsette vuorotellen kaksi eläintä ja kerrotte toisillenne, mitä eroja ja samankaltaisuuksia niillä on.
- ▶ Voit aloittaa itse. Sano vaikka: "Valitsen siilin ja elefantin. Ne ovat sillä tavalla samanlaisia, että niillä on kummallakin neljä jalkaa. Ne ovat siitä erilaisia, että elefantti on suuri ja siili pieni."
- ▶ Tämän jälkeen lapsesi saa valita eläimet ja kertoa niistä. Vaihtakaa sitten taas vuoroa ja jatkakaa niin kauan kuin se on hauskaa.

Lapsi oppii

- ▶ ajattelemaan tarkasti ja vaihtamaan näkökulmaa
- ▶ muodostamaan käsitteet samanlainen ja erilainen.

Halutessanne voitte keksiä eri tapoja laskea eläimiä: kuinka monta jalkaa niillä on, monellako niistä on pitkä häntä, monellako niistä on terävät hampaat, mitkä elävät vedessä ja niin edelleen.

Kysymyksiä kirjasta:

Kun katselet Katjun eläimiä kirjassa:

- ▶ Millä eläimellä on lyhyin häntä ja millä pisin?
- ▶ Mikä eläin mielestäsi on pienin ja mikä suurin? Miksi?
- ▶ Mikä eläin mielestäsi on silein ja mikä piikikkäin?
- ▶ Millä eläimellä on pitkät korvat, millä lyhyet?
- ▶ Miten apina ja kenguru ovat mielestäsi samanlaisia?
- ▶ Miten kilpikonnan ja delfiinin ovat mielestäsi erilaisia?

Tarvitsette

- ▶ kirjan eläimistä, eläinkuva-arkin.

Tehtävä:

- ▶ Lukekaa kirja yhdessä ja jutelkaa lapsesi kanssa kysymysten pohjalta.
- ▶ Katsokaa kuva-arkin eläimiä ja verratkaa niitä toisiinsa.

Viikko 6 - päivä 1

Kaikki Katjun eläimet

Lukekaa kirja ja verratkaa eläimiä toisiinsa.

Kysymyksiä kirjasta:

Kun katselet Katjun eläimiä kirjassa:

- ▶ Millä eläimellä on lyhyin häntä ja millä pisin?
- ▶ Mikä eläin mielestäsi on pienin ja mikä suurin? Miksi?
- ▶ Mikä eläin mielestäsi on silein ja mikä piikikkäin?
- ▶ Millä eläimellä on pitkät korvat, millä lyhyet?
- ▶ Miten apina ja kenguru ovat mielestäsi samanlaisia?
- ▶ Miten kilpikonnan ja delfiini ovat mielestäsi erilaisia?

Tarvitsette

- ▶ kirjan eläimistä, eläin kuva-arkin.

Tehtävä:

- ▶ Lukekaa kirja yhdessä ja jutelkaa lapsesi kanssa kysymysten pohjalta.
- ▶ Katsokaa kuva-arkin eläimiä ja verratkaa niitä toisiinsa.

Tee näin:

- ▶ Katsokaa vihkon kuvaa ja miettikää, mitä villieläimillä tarkoitetaan. Lukekaa sitten kirja ja keskustelkaa sen herättämistä kysymyksistä.
- ▶ Ota esille eläin kuva-arkki. Siinä on Suomen metsäeläimiä sekä muiden maiden villieläimiä. Katsokaa kuvia yhdessä ja anna sitten lapsesi kertoa, mikä eläin kuuluu minnekin. Leikkikää sitten leikkiä, jossa valitsette vuorotellen kaksi eläintä ja kerrotte toisillenne, mitä eroja ja samankaltaisuuksia niillä on.
- ▶ Voit aloittaa itse. Sano vaikka: "Valitsen siilin ja elefantin. Ne ovat sillä tavalla samanlaisia, että niillä on kummallakin neljä jalkaa. Ne ovat siitä erilaisia, että elefantti on suuri ja siili pieni."
- ▶ Tämän jälkeen lapsesi saa valita eläimet ja kertoa niistä. Vaihatakaa sitten taas vuoroa ja jatkakaa niin kauan kuin se on hauskaa.

Lapsi oppii

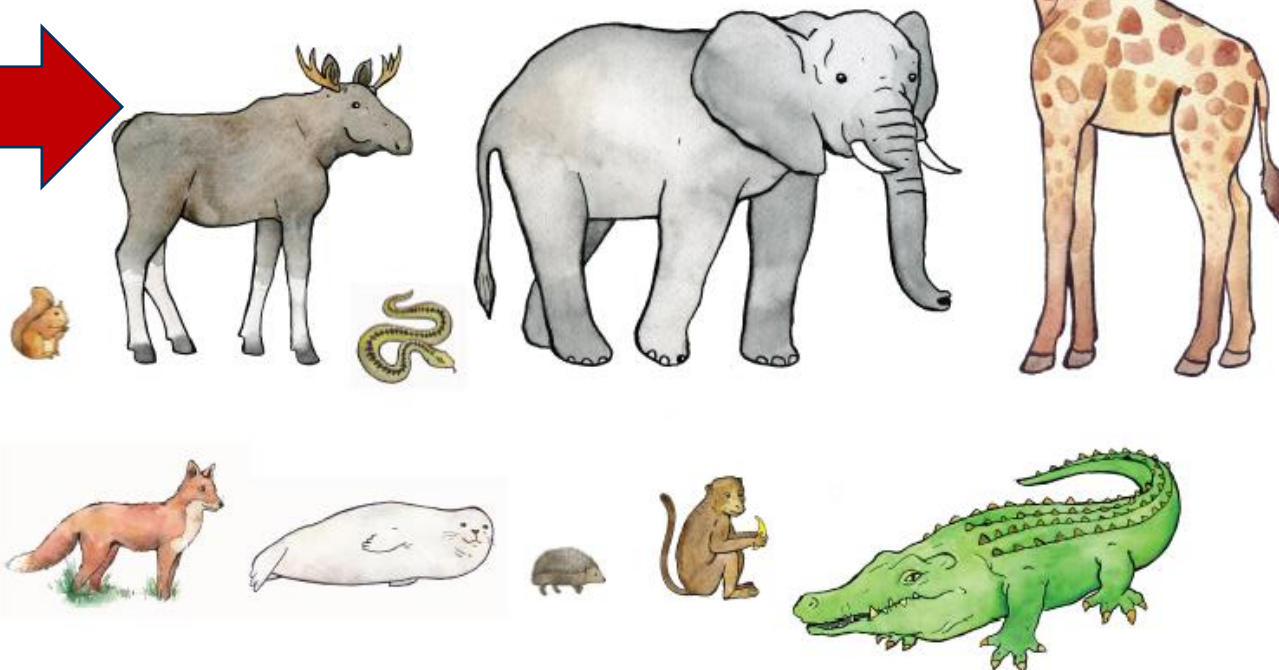
- ▶ ajattelemaan tarkasti ja vaihtamaan näkökulmaa
- ▶ muodostamaan käsitteet samanlainen ja erilainen.

Halutessanne voitte keksiä eri tapoja laskea eläimiä: kuinka monta jalkaa niillä on, monellako niistä on pitkä häntä, monellako niistä on terävät hampaat, mitkä elävät vedessä ja niin edelleen.

VIKKO 6
Teema: Eläimet

folkhälsan

Lisämateriaali: mm. Pähkinä- oravan kirjeet, kuva- ja tekstikortteja

VIKKO 1
Teema: Minä ja kehoni

PÄHKINÄN VIIKKOKIRJEET

Moi FHille-kaveri,

Olen kuullut, että sinä ja vanhempi lähdet FHillaamaan tänä lukuvuonna.

Mieti, miten kivaa on, että saamme askar- pelata yhdessä koko syksyn, talven ja kevään!

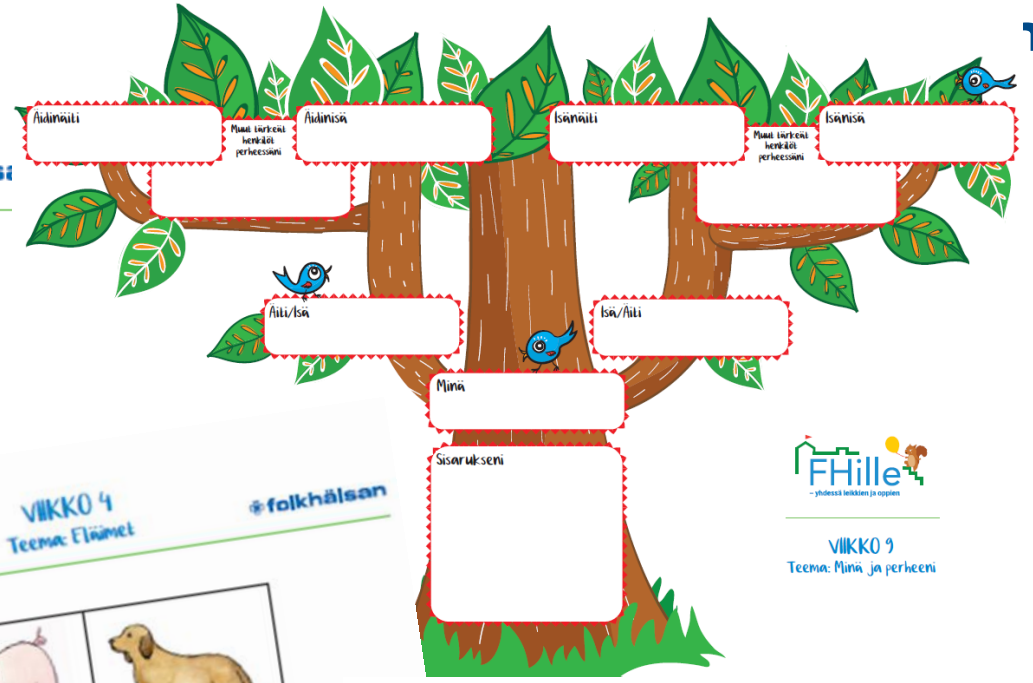
Olen utelias orava, jolla on joskus vähän ylimääräistä töppösissä. Minun nimeni on Pähkinä - arvaatko mikä - luulenpa, että minulla on matkan varrella teille aika, myksiä koska innostun ja kiinnostun niin nopeasti. Odi kaikkea hauskaa, jota saamme yhdessä tehdä. Kuten eh tykkään höpöttämisestä. Ystäväni sanovatkin, että men- ihan pähkinöiksi, hihii!

Eikä - nyt aloitetaan! Ensimmäinen teemamme on Sini kehosi. Saamme yhdessä miettiä, mistä eri kehon osat löyt ja mitä ne ovat nimeltään. Käytämme myös eri aisteja. Tie eri aisteja meillä on? Kolmannella viikolla leikimme ja ask- vaatteilla, joita siis pidetään kehon päällä, vai mitä?

Nyt meidän yhteinen seikkailumme alkaa, jännittävää!

Kysymyksiä tekstiin liittyen:

- ▶ Miksiköhän oravan nimi on juuri Pähkinä?
- ▶ Pähkinä kertoo olevansa kiinnostunut. Minkälaiset asiat Sinua kiinnostavat?
- ▶ Miettikää yhdessä mitä Pähkinä mahtaa tarkoittaa, kun hän sanoo "menevänsä välillä ihan pähkinöiksi"!

VIKKO 2
Teema: Minä ja perheeni

VIKKO 4
Teema: Eläimet

VIKKO 19
Teema: Kokkaan ja maistaa

Pähkinän lämmin marjajuoma

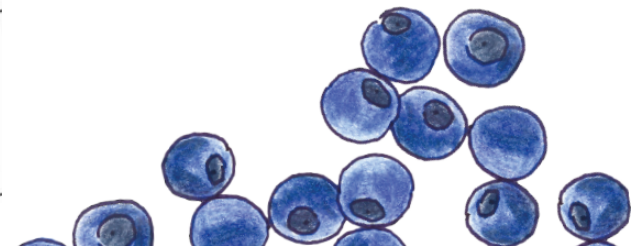

Tarvitsette:

- ▶ 1 dl mustikkamehuviivistettä ja 4 dl vettä (voitte myös käyttää valmiita mustikkamehua)
- ▶ 1 hyppysellinen jauhetta kanelia tai kanelitanko
- ▶ 1 hyppysellinen kardemummaa
- ▶ 1 tl tähtiani
- ▶ 1 dl pakastettuja mustikoita

Tee näin:

Yhdistä kaikki ainekset kattilaan ja kieauta. Anna juoman vetäytyä 10-20 minuuttia ennen tarjoamista. Poista mahdolliset kokonaiset mausteet ja lämmitä juoma tarvittaessa uudestaan. Voitte käyttää myös muuta mehua, esimerkiksi mustaherukkamehua, ja maustaa maun mukaan.

VIKKO 14
Teema: Täällä asun minä

1. Oi ei, avaimeni on hukassa! Voitko auttaa minua etsimään sitä? Ystävällisin terveisin Pähkinä-orava Kurkista vaikka sohvan alle, ehkä se on siellä?

4. Voi ei, kahvikupin alta löytyi vain lappunen. Katsopa saippuan takaa kylpyhuoneessa!

2. Eipä ollut täällä! Onkohan se tipahtanut kenkäsi eteisessä? Käypä tarkistamassa!

5. Ei tässäkään, mutta nyt avain ei voi olla kankaana! Kurkkaa peiton alle sängyysäsi!

3. Eikä täälläkään! Mahtaako se olla pillossa kahvikupin alla keittiössä?

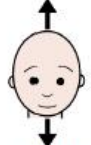
6. Täältä löytyi avain, hurraa, hienosti etsit. Olet mestarietsivä!

Kuvatukimateriaali FHillessä, mm.

 Leikki

 Seuraa johtajaa

 johtaja	 matkia	 vaihtaa johtajaa	 kenen vuoro?	 minun vuoroni	 sinun vuorosi
 vilkuttaa	 juosta	 taputa käsiä	 ryömiä	 hypätä	 tanssia
 avata suu	 maalata	 kontata	 kulkea varpailla	 iskeä silmää	 nyökätä

 uudestaan

 kyllä

 ei

 jotain muuta

	Kuvatuki kirjakeskustelulle	
	Miten kirja alkaa?	
	Mitä kirjassa tapahtuu? Mistä luulet kirjan kertovan?	
	Miten kirja loppuu?	
 kuka?	 mitä/mikä?	 miksi?
 minkälainen?	 mikä tunne?	 mikä väri?
	Kuinka luulet, että.. Oletko sinäkin... Kuinka sinä tekisit?	

FHille: yhdessä leikkien ja oppien, viikko 6

Papunetin kuvapenkki: www.papunet.net, Eina Vaininen, ARASAAC: Sergio Palao CATEDU (<http://catedu.es/arasaac>)

Tuettu Veikkausten tuotoilla

www.folkhaelsan.fi/akk

Papunetin kuvapenkki: www.papunet.net, Anneliisa Oksanen, Eina Vaininen, ARASAAC: Sergio Palao CATEDU (<http://catedu.es/arasaac>)
Tuettu Veikkausten tuotoilla

www.folkhaelsan.fi/akk

hauska

stop, odota

hyvin tehty

SINUN VUOROSI

MINUN VUORONI

uudestaan

kyllä

ei

jotain muuta

MINUN VUORONI

MINÄ

SINUN VUOROSI

SINÄ

Mikä tunne?

pirteä

alakuloinen

nolona

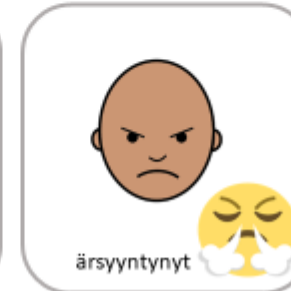
yksinäinen

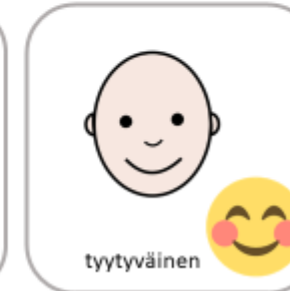
ylpeä

epävarma

ärsyyntynyt

tyytyväinen

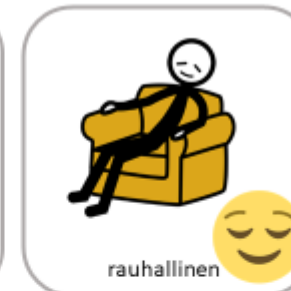
Mikä tunne?

iloinen

surullinen

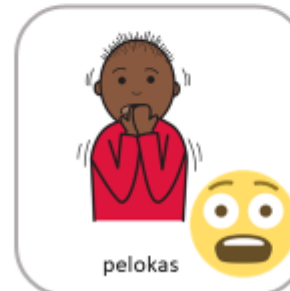
rauhallinen

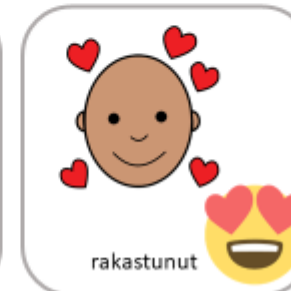
huolestunut

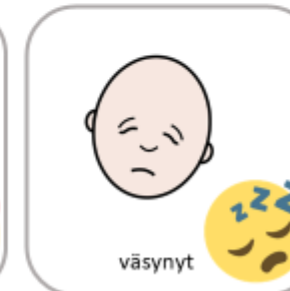
vihainen

pelokas

rakastunut

väsynyt

Kuvakirjat

- Tove Jansson: *Kuinkas sitten kävikään?*, vko 2, 9, 30
- Eva Eriksson, Lisa Moroni: *Julia hakee sukkaa*, vko 3, 18
- Liesbet Slegers: *Katjun suuri eläinkirja* vko 5, 6, 26
- Gunilla Bergström: *Mikko Mallikas ja syntymäpäiväkutsut*, vko 8, 11, 21
- Sanna Hanna Lundström & Maija Hurme: *Onnen kuplia*, vko 13, 15, 24, 27
- Mander: *Avain hukassa*, vko 14, 23
- Savisaari, Ruohonen: *Niilo leipoo*, vko 17, 20, 29

Rekvisiitta:
askartelu- ja
leikkimateriaali,
pehmolelu
Pähkinä-orava

<https://www.folkhalsan.fi/fi/lapset/vanhemmille/leiki-ja-opi-yhdessa-lapsesi-kanssa/>
(www.folkhalsan.fi/fhille --> valitse suomi)

Ota yhteyttä!

• johanna.sallinen@folkhalsan.fi

puh: 044 788 1053

• nina.finnas@folkhalsan.fi

puh: 044 788 3754

